

**Protokół ze zdalnego spotkania
Rady Narodowego Centrum Nauki
4 czerwca 2020 r.**

Uczestnicy spotkania zdalnego (*spotkanie przeprowadzone za pośrednictwem platformy internetowej Cisco Webex Meetings*):

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk;
- 3) prof. dr hab. Jakub Fichna;
- 4) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 5) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 6) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 7) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska, Przewodnicząca Rady NCN;
- 8) prof. dr hab. inż. Wojciech Kucewicz;
- 9) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki;
- 10) prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
- 11) prof. dr hab. Barbara Lipińska;
- 12) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 13) prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak;
- 14) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 15) prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 16) prof. dr hab. Ewa Mijowska;
- 17) dr hab. Justyna Olko;
- 18) prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
- 19) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 20) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 21) prof. dr hab. Anetta Undas;
- 22) prof. dr hab. Aneta Wojdyło;
- 23) dr hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 24) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska;

Dyrekcja NCN:

- 25) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
- 26) dr Marcin Liana, Zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 27) dr Anna Fiust;
- 28) dr Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 29) dr Marta Buchalska;
- 30) dr Małgorzata Zawiślak;
- 31) dr Małgorzata Jacobs;

Pracownicy NCN:

- 32) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 33) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 34) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 35) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 36) dr Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;
- 37) Jakub Michaluk, Kierownik ZRP NCN;
- 38) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 39) Katarzyna Likos, Kierownik DOW NCN;
- 40) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 41) Joanna Blitek, KR NCN
- 42) Magdalena Krzystyniak, KR NCN;

Program posiedzenia:

1. Dyskusja dotycząca konkursu PRELUDIUM BIS.
2. Przedstawienie wstępnych założeń przeprowadzania konkursu OPUS na projekty badawcze, w tym na projekty międzynarodowe realizowane w ramach współpracy Lead Agency Procedure
3. Dyskusja dotycząca zmiany obowiązujących kryteriów oceny wniosków i dorobku naukowego kierownika projektu w konkursach NCN w obliczu wytycznych DORA
4. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie MAESTRO 12, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2020 r.
5. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie SONATA BIS 10, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2020 r.
6. Wyznaczenie kandydatów do Komitetu Naukowego Dioscuri.
7. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursu MOZART na polsko-austriackie projekty badawcze
8. Przedstawienie informacji na temat zasad przeprowadzania briefingów dla członków Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w konkursach NCN.
9. Przedstawienie propozycji składu Zespołu Ekspertów do oceny wniosku skierowanego przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownej oceny.
10. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursów na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, oraz w grupie nauk o życiu.
11. Ocena merytoryczna wykonania zadań realizowanych w 2019 r. przez Dyrektora i zastępcę Dyrektora Narodowego Centrum Nauki.
12. Sprawy wniesione i komunikaty.
13. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przywitała uczestników zdalnego posiedzenia Rady NCN, następnie przedstawiła plan spotkania.

Ad.1 Dyskusja dotycząca konkursu PRELUDIUM BIS.

Dr Marcin Liana zastępca Dyrektora NCN poinformował, że w związku z rozstrzygnięciem pierwszej edycji konkursu PRELUDIUM BIS skierowano do kierowników szkół doktorskich pismo z prośbą o wyrażenie opinii na temat tego programu i zgłoszenie ewentualnych propozycji, które można byłoby uwzględnić w kolejnej edycji tego konkursu. Przekazał, że informację taką skierowano do kierowników 102 szkół doktorskich i otrzymano 22 odpowiedzi. Poinformował, że ogólnie program PRELUDIUM BIS został pozytywnie oceniony. Kierownicy szkół doktorskich wskazali na jego istotną rolę w rozwijaniu systemu kształcenia doktorantów uznając, że konkurs powinien nadal figurować w ofercie NCN. Zgłoszone uwagi dotyczyły m.in. kwestii rekrutacji przyszłych doktorantów. Przekazał, że zwrócono uwagę na fakt, że ogłoszenia wyników w połowie maja może skutkować brakiem udanej rekrutacji, w związku z czym przekazano postulat o wcześniejsze ogłaszanie wyników, albo umożliwienie późniejszego startu projektu niż 1 października, z uwagi na to, że w części szkół doktorskich rekrutacja przeprowadzana jest np. dwa razy w roku. Wskazano na potrzebę bardziej szczegółowego określenia przez NCN kryteriów konkursu na doktoranta tak, aby była możliwość zrekrutowania co najmniej trzech kandydatów w tym jednego z zagranicy. Zwrócono jednocześnie uwagę na brak kompatybilności zasad wyboru doktoranta z wewnętrznymi regulacjami szkół doktorskich. Kolejna uwaga dotyczyła zbyt dużej wagi (60%) jaką NCN przypisuje ocenie dorobku naukowego kierownika projektu, co zmniejsza szanse na uzyskanie finansowania projektu przez młodszych stażem naukowców. Wskazano także na potrzebę umożliwienia składania wniosku przez promotorów pomocniczych. Zasugerowano, aby rozważyć wyłączenie konkursu PRELUDIUM BIS z limitu trzech projektów/wniosków możliwych do realizacji czy składania przez kierownika projektu jednocześnie. Przekazał, że otrzymano sugestie, aby rozważyć również możliwość zmiany doktoranta na etapie realizacji projektu. Zwrócono uwagę, że z różnych przyczyn (np. losowych) grant nie będzie mógł być rozliczony, co skutkuje zwrotem kosztów. Zaproponowano, aby wprowadzić możliwość zmiany doktoranta np. w ciągu pierwszego roku trwania grantu, do czasu obowiązku złożenia Indywidualnego Planu Badawczego. Kierownicy szkół doktorskich wskazali również na brak regulacji w przypadku niewywiązania się z obowiązku uzyskania doktoratu do 12 miesięcy po zakończeniu realizacji grantu. Przekazał, że wątpliwości wzbudzają również kwestie związane ze stypendium ponieważ szkoły doktorskie nie są pewne czy stypendium to może zastępować ustawowe stypendium doktoranckie i czy można łączyć je z innymi stypendiami. W kwestii finansowania projektów, zgłoszono uwagę, że w niektórych naukach (np. medycznych czy inżynierijno-technicznych) kwota 180 tys. zł na 4 lata może być niewystarczająca do wykonania projektu. Dla uatrakcyjnienia konkursu, postulowano o ustanowienie całkowicie osobnej kwoty dla kierownika projektu nie

wliczanej do 180 tys zł oraz umożliwienie zatrudnienia kierownika projektu. Mając na uwadze wszystkie zgłoszone opinie, dyrektor M. Liana przekazał, że w kwestii dotyczącej zmiany terminu ogłaszania konkursu zaproponował, aby konkurs nadal był ogłaszany w tym samym terminie co obecnie, pod warunkiem zmodyfikowania sposobu oceny do jednoetapowego, co pozwoliłoby na wcześniejsze rozstrzygnięcie konkursu. Drugim rozwiązaniem mogłaby być zmiana terminu ogłaszania PRELUDIUM BIS, z propozycją, aby konkurs ten był ogłaszany w marcu, wtedy realizacja projektu badawczego rozpoczynałaby się w październiku kolejnego roku. W odniesieniu do postulatu dotyczącego zniesieniu limitu realizacji trzech grantów jednocześnie, zaproponował wstępnie możliwość wprowadzenia tego rozwiązania. Dodatkowo, do rozważania Rady przedstawił możliwość, aby w danej edycji konkursów, w których jest ogłaszane PRELUDIUM BIS, kierownik projektu mógł złożyć wniosek zarówno w konkursie PRELUDIUM BIS jak i w konkursie OPUS.

Prof. Teresa Zielińska zwróciła uwagę, że liczba szkół doktorskich, które zgłosiły uwagi jest stosunkowo niewielka, w związku z tym próba badawcza jest zbyt mała, aby mogła stanowić wyznacznik do jakichkolwiek zmian w tym programie.

Prof. Krystyna Bartol przedstawiła opinię Komisji K-1 dotyczącą konkursu PRELUDIUM BIS. Komisja uznała, że należy odczekać z wprowadzeniem istotnych zmian w warunkach przeprowadzania tego konkursu. Zwrócono uwagę na potrzebę wzmocnienia konkursu PRELUDIUM, równoległe do konkursu PRELUDIUM BIS. Podkreślono, znaczenie dwóch modeli współpracy mistrza z uczniem w tych konkursach, przy czym konkurs PRELUDIUM BIS stawia na mistrza, który wychowuje ucznia, natomiast konkurs PRELUDIUM stawia na pierwszym miejscu ucznia, który pod kierunkiem mistrza realizuje doktorat. Zwrócono uwagę na znaczenie kwestii upodmiotowienia doktoranta. Wsparcie NCN dla tych dwóch ścieżek, zdaniem Komisji, jest niezwykle istotne. Komisja poparła postulat wyłączenia konkursu PRELUDIUM BIS z limitu trzech grantów prowadzonych jednocześnie.

Prof. Krzysztof Józwiak zgodził się z argumentem, że nie należy wprowadzać znaczących zmian w kolejnej edycji konkursu PRELUDIUM BIS. W odniesieniu do terminu ogłoszenia konkursu, jako alternatywne rozwiązanie zaproponował, aby ogłoszenie konkursu PRELUDIUM BIS zaplanować na grudzień przy jednoczesnym wprowadzeniu rozwiązania polegającego na skróceniu procesu oceny wniosków, co umożliwi jego wcześniejsze rozstrzygnięcie. Wyraził obawy do propozycji umożliwienia składania wniosku przez promotorów pomocniczych, co może prowadzić do wskazywania we wnioskach w roli kierownika projektu znanego naukowca celem uzyskania wysokich ocen, natomiast może okazać się, że osoba ta nie będzie zaangażowana w realizację grantu. W kwestii wyłączenia konkursu PRELUDIUM BIS z limitu trzech grantów prowadzonych jednocześnie zwrócił uwagę, że zdjęcie limitu spowoduje, że znane nazwiska, które nie są w stanie uzyskać środków na zatrudnianie doktorantów z innych źródeł niż NCN, mogą w dużym stopniu zdominować ten konkurs. Utrzymanie limitu jest szansą dla osób młodych z dużym potencjałem, którzy będą budować swoją historię grantową, co umożliwi im start w kolejnych konkursach np. ERC, FNP. W odniesieniu do propozycji zmiany doktoranta na etapie realizacji projektu zaproponował, aby oprócz możliwości sfinansowana czteroletniego, pełnego cyklu, kształcenia doktoranta w szkole doktorskiej, otworzyć możliwość sfinansowania ścieżki 3-letniej dla istniejącego już tandemu promotor-doktorant. W takim przypadku, w realizację projektu musiałby zostać zaangażowany doktorant już przyjęty do szkoły doktorskiej, który razem ze swoim promotorem przygotowałby wniosek grantowy.

Prof. Anetta Undas poparła możliwość wyłączenia konkursu PRELUDIUM BIS z limitu trzech grantów prowadzonych jednocześnie. Zwróciła uwagę, że wybitni naukowcy nie powinni mieć ograniczeń w pozyskiwaniu dobrych doktorantów. Podkreśliła, że dobry doktorant jest kluczem do uprawiania współcześnie rozumianej nauki, zatem dbanie o to, żeby doktoranci byli jak najlepsi jest najważniejsze. Tym samym NCN powinno wspierać, aby najlepsi doktoranci byli finansowani, i jeśli może się to odbyć również za pomocą konkursu PRELUDIUM BIS, to takie wsparcie powinno być umożliwione.

Prof. Anetta Wojdyło bazując na doświadczeniu kierownika szkoły doktorskiej wskazała, że obecny termin ogłaszania konkursu PRELUDIUM BIS rodzi problemy z efektywną rekrutacją doktorantów. W związku z tym zgodziła się, że opracowania procedur na rzecz wcześniejszego rozstrzygnięcia konkursu PRELUDIUM BIS usprawni proces wyboru doktorantów. Zaproponowała także, aby w przypadku zakwalifikowania wniosku do II etapu oceny, NCN informował o tym fakcie wnioskodawcę przypominając, że w przypadku otrzymania finansowania konieczne będzie przeprowadzanie konkursu na doktoranta. Taka informacja umożliwi szkołom doktorskim sprawniejsze przygotowanie się do tego procesu. Poparła również możliwość wymiany doktoranta do momentu złożenia Indywidualnego Planu Badawczego, w sytuacji gdy okaże się, że nie jest on w stanie zrealizować zaplanowanych badań.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN zwróciła uwagę, że do wrześniowego posiedzenia Rady NCN konieczna jest decyzja w sprawie ewentualnego wyłączenia konkursu PRELUDIUM BIS z limitu trzech grantów kierowanych równocześnie oraz w sprawie zmiany terminu ogłaszania konkursu. Poparła sugestie Koordynatorów Dyscyplin, oparte na doświadczeniach z prac Zespołu Ekspertów PRELUDIUM BIS, aby wprowadzić dodatkowe informacje zarówno dla ekspertów (briefingi), jaki wnioskodawców (szkolenia), że konkurs ten w stosunku do standardowych konkursów jest inaczej sformułowany, co skutkuje potrzebą innej filozofii przygotowania wniosku. Zaproponowała dalsze dyskusje w ramach prac Komisji Rady, w sprawie warunków kolejnej edycji konkursu PRELUDIUM BIS.

Ad. 2. Przedstawienie wstępnych założeń przeprowadzania konkursu OPUS na projekty badawcze, w tym na projekty międzynarodowe realizowane w ramach współpracy Lead Agency Procedure

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator ST przedstawiła wstępne założenia nowej formuły konkursu OPUS, planowanej do ogłoszenia we wrześniu br. Poinformowała, że konkurs skierowany będzie do naukowców niezależnie od etapu kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych, w tym również w ramach współpracy Lead Agency Procedure z zagranicznymi zespołami badawczymi, tzw. współpracy LAP, w ramach której NCN będzie pełnić rolę agencji wiodącej. W związku z tym, do konkursu będzie mógł być zgłoszony wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację projektu badawczego, albo wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację projektu badawczego w ramach współpracy LAP. Przekazała, że warunki dotyczące składania wniosku w ramach standardowych procedur konkursu OPUS nie uległy zmianie w stosunku do poprzedniej edycji. Natomiast założenia realizacji projektów międzynarodowych realizowanych w ramach współpracy LAP zostały oparte na warunkach standardowego konkursu OPUS. Projekty badawcze w ramach współpracy LAP będzie można realizować z udziałem zagranicznych zespołów badawczych z Austrii, Czech lub Słowenii, Niemiec i Szwajcarii w oparciu o porozumienia zawarte między NCN a agencjami z tych krajów. Zagraniczne zespoły badawcze, występować będą o środki finansowe na realizację projektów badawczych do właściwych dla nich instytucji finansujących badania w ramach programów organizowanych przez NCN we współpracy z tymi instytucjami w oparciu o procedurę agencji wiodącej. Wniosek zakładać będzie realizację projektu badawczego zaplanowanego na: 24, 36 albo 48 miesięcy, a zaplanowany okres realizacji projektu powinien być identyczny dla wszystkich zespołów badawczych zaangażowanych w projekt. Po stronie polskiej wyznaczony będzie jeden kierownik projektu, jak również w partnerskich instytucjach zagranicznych wyznaczeni zostaną kierownicy projektu w myśl zasady „jeden kierownik na jeden kraj”. Zaplanowana realizacja badań oparta powinna być na zrównoważonym i komplementarnym wkładzie zespołów badawczych, co oznacza proporcjonalny wkład każdego zespołu badawczego zaangażowanego w realizację projektu, a zaplanowane zadania badawcze dla każdego zespołu powinny się uzupełniać i tworzyć wspólny projekt badawczy. We wniosku należy uwzględnić wszystkie zadania badawcze zaplanowane do realizacji wspólnie przez polski zespół badawczy i zagraniczne zespoły badawcze. Kosztorys projektu badawczego po stronie polskiej sporządzony powinien być zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie, natomiast kosztorysy projektu badawczego po stronie zagranicznej, sporządzone zostaną zgodnie z zasadami obowiązującymi we właściwych instytucjach partnerskich. Wnioski podlegać będą ocenie formalnej przeprowadzanej w NCN i we właściwych dla zagranicznych zespołów badawczych instytucjach partnerskich oraz ocenie merytorycznej przeprowadzanej w NCN jako agencji wiodącej. Zaproponowano, aby w przypadku wniosków planowanych do realizacji w ramach współpracy LAP, Zespół Ekspertów rekomendował do finansowania tylko te, które znajdują się w 20% najwyższej ocenionych wniosków spośród wszystkich złożonych w konkursie OPUS w ramach poszczególnych paneli NCN. Warunkiem finansowania przez NCN, będzie zatwierdzenie tych rekomendacji przez właściwe dla zagranicznych zespołów badawczych instytucje partnerskie. Zwrócono uwagę, że przy ocenie wniosku w ramach współpracy LAP, wkład wszystkich zespołów badawczych w realizację projektu badawczego, będzie oceniany zero-jedynkowo. Intencją takiego rozwiązania jest wykluczenie projektów, w których jeden z partnerów pełni minimalną rolę i/lub w których zadania badawcze partnerów są ze sobą niepowiązane. Zwróciła uwagę na kwestię wynagrodzeń na stanowiska typu post-doc, w zakresie możliwości wskazania wyższej kwoty wynagrodzenia, z prośbą o decyzję w tym zakresie dot. projektów planowanych do realizacji w ramach współpracy LAP. Poinformowała także, że w przypadku wniosków w ramach współpracy LAP, rozstrzygnięcie konkursu zaplanowano w terminie do 11 miesięcy od upływu terminu składania wniosków.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN podkreślił, że założenia konkursu OPUS w ramach współpracy LAP powinny być jak najbardziej spójne z założeniami standardowego konkursu OPUS.

Justyna Woźniakowska Kierownik DWM przekazała, że wnioski planowane we współpracy LAP będą rozpatrywane w ramach jednego konkursu OPUS. Tym samym lista rankingowa wniosków zakwalifikowanych do finansowania będzie wspólna dla wniosków standardowych i wniosków ze współpracą LAP.

W trakcie dyskusji **członkowie Rady NCN** zaakceptowali wstępne założenia przeprowadzania konkursu OPUS na projekty badawcze, w tym na projekty międzynarodowe realizowane w ramach współpracy LAP. Zwrócono uwagę na konieczność większego uwidocznienia definicji komplementarnych i zrównoważonych wkładów zespołów badawczych. W związku z tym, że ocena tego kryterium na charakter zero-jedynkowy, wnioskodawcy powinny być szczególnie wyczuleni na właściwą interpretację tego zapisu. Informacja dotycząca definicji komplementarnych i zrównoważonych badań powinna być wyszczególniona w ogłoszeniu o konkursie. Zaproponowano, aby zastosować ujednolicone warunki dotyczące wynagrodzeń na stanowiskach typu post-doc. Tym samym, jeśli utrzymana zostanie możliwość wskazania wyższej kwoty wynagrodzenia post-doc w konkursach NCN, należy ją również utrzymać dla projektów we współpracy LAP. Zwrócono uwagę, że jednolite warunki konkursu OPUS gwarantują przejrzystość zasad przeprowadzania konkursów. Ustalono, że podczas lipcowego posiedzenia Rady zostanie przedstawiona do akceptacji ostateczna wersja założeń konkursu.

Ad. 3. Dyskusja dotycząca zmiany obowiązujących kryteriów oceny wniosków i dorobku naukowego kierownika projektu w konkursach NCN w obliczu wytycznych DORA

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur przedstawił na przykładzie konkursu OPUS propozycje zmiany kryteriów oceny wniosków i dorobku naukowego kierownika projektu w konkursach NCN w obliczu wytycznych DORA, wypracowane w ramach dyskusji przeprowadzanych w Komisji. Zaproponowano uproszczenie obowiązującego formularza oceny, mając na uwadze, że część kryteriów oceny wynika z ustawy o NCN i nie mogą ulec zmianie. W odniesieniu do kryterium oceny projektu zaproponowano połączenie oceny poziomu naukowego badań lub zadań przewidzianych do realizacji z oceną nowatorskiego charakteru projektu oraz jego wpływu na rozwój dyscypliny naukowej. W nawiązaniu do dyskusji podczas styczniowego posiedzenia Rady NCN w sprawie deklaracji DORA, wskazał na konieczność wprowadzenia bardziej opisowego sposobu oceny tego kryterium. W kryterium oceny dorobku naukowego kierownika projektu, w części dotyczącej jego osiągnięć naukowych zaproponowano aby uwzględnić również ocenę realizacji wcześniejszych projektów badawczych, co umożliwi włączenie oceny wykonania przez kierownika projektu innych projektów badawczych, uprzednio finansowanych ze środków finansowych na naukę. W przypadku oceny projektów planowanych do realizacji w ramach współpracy LAP, ocenie będą również podlegać osiągnięcia kierowników projektu zagranicznych zespołów badawczych. Wskazano także na możliwość rozszerzenia listy osiągnięć nie tylko o publikację, ale także o inne elementy tego dorobku. Zaznaczono, że celem przejrzystości wniosku konieczne będzie wprowadzenie limitu liczbowego możliwych do wprowadzenia osiągnięć. W związku z polityką DORA zaproponował wykreślenie pojęcia „renomowane” z opisu wydawnictw czasopism naukowych. Ze względu na konieczność oceny kierowników zagranicznych zespołów badawczych według tych samych kryteriów, które obowiązują polskich kierowników, zaproponował uproszczenie opisu oceny dorobku kierownika projektu, przyjmując skalę: osiągnięcia wybitne, bardzo dobre, dobre, słabe, brak osiągnięć naukowych. W kryterium oceny możliwości wykonania projektu, w przypadku wniosków w ramach współpracy LAP zaproponował, aby oceniane były również koszty zagranicznych zespołów badawczych w odniesieniu do zasadności tych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu planowanych badań. Do dyskusji Rady postawiono również możliwość wprowadzenia wagowych zmian w kryteriach oceny wniosku.

Prof. Tomasz Szapiro zwrócił uwagę, że kryterium oceny możliwości wykonania projektu ma obecnie zbyt małą wagę (5%). W jego opinii jeżeli projekt ma bardzo słabą ocenę to nie powinien być finansowany. W związku z tym, zaproponował modyfikację tego kryterium poprzez wprowadzenie warunku wykluczającego słabe wnioski.

Prof. Ewa Majchrzak zwróciła uwagę, że proponowana uproszczona ocena dorobku kierownika projektu bez definicji co oznacza dorobek wybitny, dobry, przeciętny itp. wydaje się być niespójna z opisem oceny samego projektu, gdzie skala ocen jest zdefiniowana. Ponadto wyraziła zaniepokojenie, że włączenie „oceny wykonania przez kierownika projektu innych projektów badawczych uprzednio finansowanych ze środków finansowych na naukę” do części „osiągnięcia naukowe kierownika projektu w tym publikacje w wydawnictwach/czasopismach naukowych” utrudni ekspertom dokonanie rzetelnej oceny. Krytycznie odniosła się również do rezygnacji ze sformułowania „renomowane” w definicji dorobku naukowego kierownika projektu.

Prof. Stanisław Lasocki zaproponował, aby w kryterium oceny możliwości wykonania projektu wprowadzić ocenę zero-jedynkową „tak” lub „nie”, a ustalone 5% wagi tego kryterium przesunąć do oceny projektu.

Prof. Krzysztof Józwiak poparł propozycję prof. S. Lasockiego. Wskazał, że obecna czterostopniowa skala punktowa tego kryterium wydaje się być nadmierna, ponieważ ocena tej kwestii ma charakter bardziej formalny niż merytoryczny.

Prof. Grzegorz Karch wyraził zaniepokojenie propozycją włączenia do ogólnej oceny dorobku naukowego kierownika projektu kwestii dotyczącej oceny wykonania przez niego innych projektów badawczych. Jego zdaniem takie rozwiązanie zmniejszy rangę tego elementu oceny.

Prof. Marek Samoć zaproponował, aby w ocenie dorobku czy też ocenie potencjalnego wpływu realizacji projektu na naukę, używać zgodnie z wymogami DORA, opisowych stwierdzeń. Przypomniał, że ocena opisowa kryteriów oceny projektu zgodnych z polityką DORA (skala 6 punktowa opisowa od „excelent” do „poor”) zaproponowana została podczas styczniowego posiedzenia Rady NCN, podczas prac zespołu tematycznego „Polityka Open Access w grantach NCN”.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN podkreśliła, że jedną z konsekwencji oceny projektu badawczego zgodnie z filozofią planu S i deklaracją DORA, jest większe skupienie się na efekcie oraz procesie uprawiania nauki, a mniej na samym miejscu gdzie lokowane są wyniki. Dlatego proponowany formularz powinien być zgodny z tą filozofią. W jej opinii spójności tej zabrakło, szczególnie w kryterium dotyczącym oceny samego projektu. W kwestii oceny dorobku kierownika projektu, podkreśliła, że rozliczenie tego dorobku najbardziej jest widoczne w publikacjach.

Prof. Stanisław Lasocki zwrócił uwagę, że przy ocenie dorobku kierownika projektu należy również uwzględnić kierowanie polskimi zespołami w projektach konsorcyjnych, gdzie wysiłek organizacyjny i naukowy może być nieporównywalnie większy niż w pojedynczym projekcie krajowym. W związku z tym zaproponował zmianę postrzegania oceny wykonania przez kierownika projektu, nie tylko jako krajowego ale jako projektu w ogóle. Zaapelował, aby dać kierownikowi projektu prawo do przedstawienia się w najlepszej formie jaka w jego opinii jest możliwa.

Prof. Teresa Zielińska zwróciła uwagę na kryterium oceny nowatorskiego charakteru projekt, wskazując, że to pojęcie jest mało precyzyjne i może rodzić trudności w ocenie. Zaproponowała przeformułowanie określenia tego kryterium jako ocenę istotności projektu dla rozwoju nauki w danej dziedzinie.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** poparli propozycję wprowadzenia w kryterium oceny możliwości wykonania projektu oceny „tak” lub „nie” oraz rezygnacji z oceny procentowej i przeniesienia jej do kryterium oceny projektu. Tym samym waga tego kryterium zwiększyłaby się z 55% do 60% całości oceny wniosku, natomiast kryterium oceny dorobku naukowego kierownika projektu nadal stanowić będzie 40% całości oceny. Dalsze dyskusje, w szczególności dotyczące oceny dorobku naukowego kierownika projektu, w tym m.in. sposobu jego przedstawiania, możliwości rozszerzenia listy osiągnięć naukowych, sposobu oceny efektów pracy, będą kontynuowane w ramach prac Komisja ds. regulaminów i procedur, która przedstawi dalsze propozycje w tym zakresie na kolejnym posiedzeniu.

Ad. 4. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie MAESTRO 12, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2020 r.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że w wyniku wewnętrznych konsultacji budżetowych, biorąc pod uwagę poprzednie edycje konkursu MAESTRO zaproponowano nakład finansowy konkursu MAESTRO 12 na poziomie 20 mln zł.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawioną propozycję. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie podjęta w trybie obiegowym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Ad. 5. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie SONATA BIS 10, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2020 r.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że w wyniku wewnętrznych konsultacji budżetowych, biorąc pod uwagę poprzednie edycje konkursu SONATA BIS zaproponowano nakład finansowy konkursu SONATA BIS 10 na poziomie 150 mln zł.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawioną propozycję. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie podjęta w trybie obiegowym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Ad. 6. Wyznaczenie kandydatów do Komitetu Naukowego Dioscuri.

Dr Małgorzata Jacobs-Kozyra Koordynator Dyscyplin HS poinformowała, że jesienią tego roku zakończy się kadencja pierwszego zespołu Komitetu Naukowego Dioscurii. W związku z tym zwróciła się z prośbą do członków Rady NCN o propozycję dodatkowych kandydatów, na wypadek sytuacji gdyby obecni członkowie nie zdecydowali się na przedłużenie swojej kadencji. Zaproponowała, aby wskazano po trzy propozycje kandydatur z następujących obszarów: biologia i medycyna, fizyka i matematyka, politologia i stosunki międzynarodowe lub prawo oraz ekonomia i zarządzanie. Zwróciła uwagę, że w świetle obowiązujących wymogów, członkami Komitetu nie mogą być Polacy zatrudnieni w polskich jednostkach naukowych, natomiast mogą oni mieć afiliację zagranicznej jednostki.

Ad. 7. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursu MOZART na polsko-austriackie projekty badawcze

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST przedstawiła informację na temat przebiegu konkursu MOZART na polsko-austriackie projekty badawcze. Poinformowała, że w konkursie MOZART z 28 wniosków, które zakwalifikowano do oceny, dotychczas ocenionych zostało 7 projektów, z czego 1 skierowano do finansowania, a kierownik tego projektu, był laureatem konkursu MINIATURA.

Ad. 8. Przedstawienie informacji na temat zasad przeprowadzania briefingów dla członków Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w konkursach NCN.

Dr Małgorzata Jacobs-Kozyra Koordynator Dyscyplin HS przedstawiła informacje na temat postępów prac nad scenariuszem do filmu będącego briefingiem dla ekspertów oceniających wnioski w konkursach NCN. Poinformowała, że film będzie podzielony na pięć bloków tematycznych. Pierwszy blok będzie miał charakter informacyjny nt. przyjętej w NCN filozofii oceny wniosków, w drugim bloku przedstawiony zostanie proces oceny wniosków, w trzecim zawarte zostaną informacje o przebiegu pracy eksperta i obciążeniach z tym związanych, w czwartej części szczegółowy etapy oceny wniosków, natomiast celem piątego bloku będzie podkreślenie roli ekspertów w związku z ich pracą. Dodała, że obecnie trwają prace nad szlifami językowymi oraz PR-owymi. Po opracowaniu materiał filmowy będzie przedstawiony do opinii członków Rady NCN.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN zaproponowała, aby dokument został udostępniony Radzie NCN w obecnej formie.

Ad. 9. Przedstawienie propozycji składu Zespołu Ekspertów do oceny wniosku skierowanego przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownej oceny.

Dr Małgorzata Jacobs-Kozyra Koordynator Dyscyplin HS poinformowała o decyzji Komisji Odwoławczej, która skierowała do ponownego rozpatrzenia wniosek o nr 2019/34/E/HS2/00465, złożony w konkursie SONATA BIS 9. Przekazała, że na posiedzeniu Komisji K-1, został zarekomendowany skład Zespołu Ekspertów do oceny tego wniosku.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawiony skład Zespołów Ekspertów. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie podjęta w trybie obiegowym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Ad. 10. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursów na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, oraz w grupie nauk o życiu.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji konkursowej ds. konkursów na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN przedstawił sprawozdanie z przeprowadzonego postępowania konkursowego na stanowisko Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz stanowiska Koordynatorów Dyscyplin w grupie nauk o życiu. Poinformował, że o stanowisko Koordynatora Dyscyplin ubiegało się 14 kandydatów w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz 7 kandydatów w grupie nauk o życiu. Po przeprowadzeniu pierwszego etapu konkursu, Komisja zdecydowała zaprosić na rozmowy kwalifikacyjne 2 osoby z grupy nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz 4 osoby z grupy nauk o życiu. Dodał, że drugi etap konkursu obejmujący rozmowy z kandydatami, przeprowadzony został zdalnie za pomocą platformy internetowej Cisco Webex Meetings. Przekazał, że na podstawie ocen z pierwszego i drugiego etapu, najwyższą punktację w konkursie na stanowisko Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce otrzymała dr Małgorzata Jacobs-Kozyra, natomiast w grupie nauk o życiu dr Mateusz Sobczyk oraz dr Magdalena Wyszowska-Kolatko. Komisja konkursowa zaproponowała również kandydaturę rezerwową na stanowisko

w grupie nauk o życiu dr. Alana Kanię. Przypomniał, że uchwała w sprawie wyboru wskazanych osób na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin została przyjęta w trybie obiegowym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Ad. 11. Ocena merytoryczna wykonania zadań realizowanych w 2019 r. przez Dyrektora i zastępcę Dyrektora Narodowego Centrum Nauki.

Członkowie Rady NCN w dyskusji na temat wykonania zadań realizowanych przez Dyrektora NCN i jego zastępcę w 2019 zwrócili uwagę na wysoki poziom zaangażowania dyrekcji w wykonywanie obowiązków. Biorąc pod uwagę decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 kwietnia br., zatwierdzającą Sprawozdanie finansowe NCN za rok obrotowy 01.01.2019 – 31.12.2019 r. oraz pozytywną ocenę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego realizacji zadań NCN w 2019 roku, który pismem z dnia 26 maja br. przyjął Sprawozdanie z działalności NCN za 2019 rok wraz ze Sprawozdaniem z ewaluacji działalności NCN w 2019 roku (obydwa sprawozdania były pozytywnie zaopiniowane przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komitet Polityki Naukowej), członkowie Rady pozytywnie ocenili wykonanie realizowanych przez Dyrektora NCN i jego zastępcę zadań w 2019 r. Z dużym uznaniem wyrażono dbałość Dyrektora NCN o prawidłowe wydatkowanie pieniędzy z dotacji celowej, czego wynikiem jest niemal stuprocentowe wykorzystanie środków na finansowanie grantów. Na uwagę zasługują również działania dyrekcji na rzecz umiędzynarodowienia polskiej nauki, w tym aktywność w realizacji współpracy międzynarodowej NCN - w 2019 r. kontynuowano współpracę z Towarzystwem Maxa Plancka oraz agencjami grantowymi z Chin, Austrii, Szwajcarii, Czech, Węgier i Słowenii, zarówno we współpracy bilateralnej jak i wielostronnej, dzięki temu ogłoszono w 2019 r. szereg konkursów międzynarodowych. Członkowie Rady docenili aktywność Dyrektora w organizacji Science Europe oraz działania podejmowane przez niego na rzecz otwartej nauki i rzetelności w nauce. Dzięki staraniom Dyrektora otwarto nowy konkurs PRELUDIUM BIS wspierający szkoły doktorskie oraz nawiązano skuteczną współpracę z innymi agencjami finansującymi badania w Polsce – NAWA, NCBiR. Dodatkowo, za sukces Dyrektora Rada uznaje bardzo pozytywnie zakończoną kontrolę NIK. Mając na uwadze powyższe, Rada wysoko oceniała wykonanie zadań realizowanych przez Dyrektora NCN i jego zastępcę w 2019 r. Ustalono, że uchwały oceniające dyrekcję NCN zostaną przyjęte w trybie obiegowym w głosowaniu tajnym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Ad. 12. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN przedstawił informacje o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli w zakresie finansowania badań podstawowych w Polsce oraz treść odpowiedzi NCN w tej sprawie. Zwrócił uwagę, że wyniki kontroli są pozytywne dla działalności NCN. NIK opracował dla NCN trzy wnioski usprawniające system wspierania działalności naukowej tj.: wypracowanie skutecznej metodologii oceny wpływu badań podstawowych finansowanych przez NCN na rozwój polskiej nauki, podjęcie działań w celu wzmocnienia potencjału kontrolnego NCN, wykorzystanie przez NCN umownych uprawnień do przeprowadzenia kontroli następczej projektów, dla których nie upłynął pięcioletni termin od ich zakończenia. Dyrektor NCN poinformował, że NCN odniosło się do ww. wniosków NIK. W przygotowanym piśmie wskazano, że prace nad ewaluacją wpływu działalności NCN na rozwój polskiej nauki zostały podjęte przez Centrum i będą kontynuowane w najbliższej przyszłości. W miarę możliwości kadrowych, zwiększona zostanie również skala kontroli i nadzoru nad realizacją projektów. Przy tej okazji zwrócił uwagę, że proces finansowania nauki nie może być zbyt biurokratyczny, co często jest wskazywane jako jedna z barier rozwoju nauki w Polsce. Poinformował, że NCN w większym stopniu będzie korzystać z uprawnień do kontroli następczej projektów.

Członkowie Rady NCN w toku dyskusji poparli argumenty wskazane przez Dyrektora NCN w odniesieniu do zgłoszonych przez NIK wniosków.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że do NCN wpłynęło pismo z Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (w załączeniu) na temat procesu oceny wniosków w konkursach NCN, w szczególności wniosków mniejszościowych, filologicznych, gdzie język angielski nie zawsze jest reprezentowany. W piśmie zwrócono uwagę na nadmierne przywiązanie ekspertów do języka angielskiego oraz wskazywania przez nich braku publikacji w języku angielskim jako kryterium odrzucenia bądź niskiej oceny danego wniosku. Autorzy pisma zwracają uwagę, że projekty tego typu oceniane są przede wszystkim w oparciu o możliwe znaczenie dla anglojęzycznego obszaru badawczego i w odniesieniu do anglojęzycznej bibliografii przedmiotu, a publikacje w językach mniejszościowych powodują, że aplikant zostaje automatycznie zakwalifikowany do grupy

badaczy o zasięgu lokalnym lub krajowym, nawet jeśli oceniający uznaje wysoką wartość naukową jego prac.

Członkowie Rady NCN wyrażając opinię na ten temat zwrócili uwagę, że określenie roli języka angielskiego jako nadrzędnego nie było intencją NCN. Zadaniem NCN jest wspieranie badań podstawowych najwyższej jakości, które mają szansę na zaistnienie w światowej nauce. W związku z tym, język angielski powinien być traktowany wyłącznie jako narzędzie umożliwiające zapoznanie się z pracami badawczymi przez międzynarodowe grono badaczy. Zatem, w ocenie dorobku naukowców, powinny się liczyć wyłącznie te publikacje, które upowszechniają oryginalne wyniki badań w sposób i w formie docierającej do światowego grona specjalistów z tej dziedziny i które mają udokumentowany wpływ na tę dziedzinę. Rada podziela pogląd, że w przypadku zagadnień z szeroko pojętej kultury, szczególnie literaturoznawstwa i językoznawstwa, publikowanie w językach mniejszościowych spełnia wstępne warunki umiędzynarodowienia. Najważniejszy jest jednak poziom badań i odkrywczość uzyskanych wyników. Dlatego też publikacja w językach mniejszościowych, o ile zyskała wysoką ocenę ekspercką, powinna być podstawą do pozytywnej oceny dorobku naukowca i uznaniu go za ponadlokalny. Członkowie Rady zgodzili się, że kwestie te powinny być na bieżąco wyjaśniane i uświadamiane ekspertom oceniającym wnioski w konkursach NCN.

Ad. 13. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali treść protokołu z majowego posiedzenia Rady NCN. Ustalono, że głosowanie w sprawie przyjęcia protokołu zostanie przeprowadzone w trybie obiegowym za pośrednictwem forum Rady NCN.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska
Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

1. Pismo Najwyższej Izby Kontroli w sprawie informacji o wynikach kontroli „Finansowanie badań podstawowych”, KNO.430.010.2019, Nr ewid. 5/2020/P19025/KNO;
2. Pismo Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM ws. uwag dot. oceny wniosków [Prof. TOMASZ MIZERKIEWICZ], KR.070.7.2020;